

REDACTIE

E. HEIMANS, Amsterdam en JAC. P. THIJSE, Bloemendaal.

ADRES DER REDACTIE:

E. HEIMANS, PL. MUIDERGRACHT 55.

UITGAVE VAN:

W. VERSLUYS TE AMSTERDAM.

Prijs per jaar f 3.60.

UIT ONS VOGELDAGBOEK.

JUNI.

(Vervolg van blz. 194).

Den eersten Jnni vonden we weer een nieuw nest bezet met een koekoeksei, ditmaal een van een paapje, waarin behalve het koekoeksei nog vier eitjes lagen. Dienzelfden dag moest een oranjeboom, waarin een lijsternest lag eenige kilometers ver verplaatst worden. Wij dachten, dat 't nest wel verlaten zou worden, maar binnen een uur werd het door de moeder weer gevonden en verder trouw verzorgd.

Den derden ontdekten we tot onze groote vreugd het nest van den fluitcr, op den grond tusschen klimop: uitstekend verborgen, geen wonder, dat we er zoo lang naar hadden moeten zoeken. Dicht er bij had een roodstaart zijn nest in dezelfde boomholte, waar het vorig jaar ook een roodstaartgezin zich voorspoedig had ontwikkeld en in een spar vonden we een nest van de Vlaamsche gaai met jongen, dat we met tak en al afzaagden, om te probeeren, de rooversfamilie op de Amerikaansche manier te fotografeeren. 't Is ons niet mogen gelukken. Een roodborst had een nest gebouwd in een holte tusschen boomstronken, die een steilen wand schoorden. Er was zand in 't nestje geloopen en nu heeft de roodborst boven de vijf verzande eieren weer twee nieuwe gelegd, zoodat hij op een zevental zit te broeden.

Winterkoningen bouwen nog druk; den 4^{den} Juni zagen we 8 speelnesten, en één winterkoningnest met eieren, den vijfden nog een. Een nachtegaalnest, dat we den derden vonden was den vijfdenleeg, uitgehaald; van een ander vlogen de jongen uit. Tegen den avond kwam de jonge koekoek in 't paapjesnest uit 't ei.

Toen we den volgenden morgen (6 Juni) bij 't nest kwamen, lagen de twee kleine paapjes halfdood buiten 't nest, ook een gebroken ei. De jonge koekoek, een leelijk, donker gekleurd, aapachtig beest met dikken kop, draaddunnen langen nek, dikke pooten en breeden rug lag alleen te suffen in het nest. Oogen dicht.

Wij deden de twee jonge paapjes die nog leefden, weer in het nest en gingen in de buurt wat rondsnuffelen. Toen we een kwartiertje later terugkwamen, werd de jonge koekoek juist wakker. Hij werkte zich onder een van de jonge paapjes, kroop toen — altijd met hangenden kop en gesloten oogen — achteruit tot den rand van 't nest. Daar ging hij ineens op zijn achterste pooten staan, werkte en wrong ook met zijn vleugelstompjes als met armen en slaagde er blijkbaar met groote krachtsinspanning in, om het kleine paapje over den rand heen uit 't nest te gooien... Het was een hatelijk, weerzinwekkend schouwspel.

Het tweede jong ging denzelfden weg op, wij hadden moeite, om ons in te houden en zouden misschien den jongen moordenaar wel gedood hebben,

wanneer we door een samenloop van omstandigheden niet tot een andere oplossing waren geraakt.

We hadden namelijk vlak in de buurt aan den voet van een elzestruik nog een paapjesnest met jongen gevonden. Daar brachten we de beide verschoppelingen heen en die werden er goed ontvangen. Waar brood was voor vier, was ook brood voor zes.

De eigen kinderen waren wat voorlijker dan de verpleegde, want zij vlogen reeds den 16^{den} Juni uit. Nu werden de twee ongeluksvogeltjes nog drie dagen lang trouw door hun pleegouders verzorgd en den negentienden trokken ze tot onze groote voldoening gezond en wel de wijde wereld in. Natuurlijk zullen we niet nalaten, nu voortaan alle

De gaaien houden geducht huis den 14^{den} plunderen ze twee klawiernesten, den 27sten rooven ze weer een mooi klauwierenbroedsel, den tweede Juli een tuinfluiterlegsel, den 9^{den} Juli waarschijnlijk ook een van onze wiewalen.

We hadden drie wiewaalnesten: het mooiste in het duin in laag elzenhout vlak bij een prachtig nest van de zanglijster en een nest met jonge nachtegalen. De wiewaal had gebouwd even boven manshoogte; den 16^{den} Juni waren er twee eieren in, den derden Juli kwamen de jongen uit, den vierden werd de vogel, die in 't geheel niet schuw was, met goed succes op 't nest gefotografeerd.

De nachtzwaluwen vonden we den 19^{den} Juni: twee eieren, den 30sten waren er jongen, die voortdurend

Wiewaalswifje op 't nest. Bloemendaal 4 Juli 1907. Photo A. BURDET.

zomers uit te zien naar tehuizen voor door koekoeken uitgeworpen jonge vogeltjes.

Den 17^{den} vonden we weer een winterkoningnest met jongen; de ouden voerden tot 's avonds negen uur. In 't fluiternest bleef het wijfje meestal bij de jongen, terwijl 't mannetje vlijtig voerde. Nu zingen de spotvogels het drukst.

En overal is 't nu 't uitvliegen van jongen, den 12^{den} Juni fitis en grasmusch, den 18^{den} winterkoningen en fluiters, den 22sten weer een winterkoningfamilie en bastaardnachttegaaltjes, den 27sten spotvogeltjes, de 28sten zwaluwen, den 4^{den} Juli klauwiertjes. Bovendien ontmoeten we overal jonge vogels in troepjes; heel dikwijls jonge fitissen en jonge vliegenvangers in elkanders gezelschap en met elkander spelend.

door 't wijfje werden beschermd, het mannetje zong veel, maar ver van de nestplaats.

De koekoek van de paapjes heeft het niet lang gemaakt, toen hij een week oud was, werd hij dood in 't nest gevonden, ook troffen wij er een den 24sten Juni dood aan in een roodborstjes-nest, nadat we drie dagen te voren daar twee doode roodborstjes buiten het nest hadden gevonden. Van drie eieren, die er in lagen, kwam natuurlijk ook niets terecht.

Den 2^{den} Juli vonden we nog weer een koekoek in een kwikstaartnest en die was den 13^{den} nog gezond en wel.

In 't begin van Juli deden we nog een heel aardige waarneming. In den tuin van Binnenduin had een koolmees zijn woning opgeslagen in een

Heins nestkastje, dat even twee meter hoog hing aan een zijtak van een vleugelnoot, vlak bij huis en om zoo te zeggen, midden in de menschen, want de tuinstoelen stonden altijd onder dien boom en een bank vlak erbij onder de sering.

Daardoor kon het ons niet ontgaan, dat de jongen in dat nest nu eens gevoerd werden door een koolmees en dan weer door een winterkoning. Ze werkten haast nooit te gelijk, er waren koolmeesdagen en winterkoningdagen. De jonge vogeltjes in 't nest evenwel waren zonder eenige twijfel koolmeesjes en zijn ook als zoodanig behoorlijk uitgevlogen.

Wat deed die winterkoning nu? Ik vermoed, dat hij zijn eigen gezin op de een of andere tragische manier had verloren en dat hij nu zijn

de wiewa, een vlaamsche gaai, vijf klauwieren, vier vinken, vier kneutjes, één tjiftjaf, drie fitis, een fluit, twee spotvogels, drie heggemusjes, vier nachtegalen, ongeteld veel merels en zanglijsters zeer veel roodstaartjes, drie roodborstjes, zeer veel tapuiten, drie tuinfluiters, zeer veel grasmussen, vier witte kwikstaartjes, vier boompiepers, twee boomleeuwerikken, een boomkruiper, drie boomklevers, zeven winterkoninkjes, drie paapjes, twee akkerleeuwerikken, veel koolmeezen, acht vliegenvangertjes, veel huis- en boerenzwaluwen, drie nachtzwaluwen, twee ijsvogels, zeven koekoeken (twee bij roodstaartjes, twee bij kwikstaartjes, een bij roodborst, een bij kneu en een bij paapje), één uil, drie grielen, zeven Kievieten (in 't duin), zes scholeksters, negen wulpen en een sterntje.

Wiewa op 't nest. Photo A. BURDET.

voederdrift kwam botvieren op die jonge koolmeezen. In ieder geval werd zijn hulp dankbaar aanvaard. Nooit was er een spoor van oneenigheid tusschen het wettig hoofd van 't gezin en den vrijwilliger. En dat hij de juiste spijzen bracht, behoeft ons niet te verwonderen, daar er toch in leefwijze en voedingsmanier zoo'n groote overeenkomst bestaat tusschen winterkoninkjes en koolmeezen.

Dit zijn de voornaamste feiten uit ons dagboek. Veel gewone vondsten heb ik hier niet eens vermeld, en ook niet een paar excursies naar Wassenaar en 't Naardermeer. Misschien echter is 't niet onaardig te besluiten met een optelling van alle nesten, in onze duinstreek gevonden in de lente en den voorzomer van 1907. Het zijn er: Drie van

Het is ongelooflijk, wat een mensch in een korten tijd veel zien kan. Want als we hierbij nog voegen wat we op Texel en in 't Naardermeer aantroffen, dan hebben we stellig wel vijfhonderd broedsels en legsels onder 't oog gehad.

We hopen dat 1908 niet bij 1907 zal achterblijven!

JAC. P. THIJSE.

